

2511.
Borgå.

Inköpt för 200 märk af en dam i Borgå. som önskadt blifva onämnd. (Metall värdet värderadt till till 150 m.). Se fornminnes fgns prot. den 23 febr. 1887.

2512.

Maisteri J.W. Juveliuksen Muinaismuistoyhdistyksen kustannuksella pohjoisesta Venäjän Karjalasta kesällä 1886 keräämä kokoelma. Yhdistyksen haltuun jätetty 23 p:nä helmik.v.1887. (ktso. M.M.Y.:n pöytäkirjaa samalta p:ltä , Juveliuksen kertomusta Aikakausk. X. Veri k.s. 379-82.

Kivikauden esineitä.
=====

Kontokki.

1. Kaksoistaltta, (onsi- ja tasataltta,) 118 mm. pitkä, 47 mm. leveä, 22 1/2 mm. paksu, kaikilta sivuilta sileä; läpileikkaus kapeilta sivuilta pyöristetyn suorakaiteen näköinen; terät laskevat samalta puolelta. Löydetty pellolta Rikisensaatelta Kostamuksen kylässä.

Vuokkiniemi.

2. Tasataltta, karjalaista muotoa, läpileikkaus . Pituus 108 mm., leveys 44 mm., terän suusta 42, paksuus 30 mm. Saatu Pirttilahden kylästä Ontipaisen talosta. (vrt. kuva 6 Juveliuksen kertomuksessa " Muistoja Pohjoisen Venäjän Karjalan muinaisuudesta ." M.M.Y:n Aikakausikirjassa X.

- Vuokkiniemi.
3. Tasataltta, latuskaista mallia, 70 mm. pitkä, 37 mm. leveä, 13 mm. paksu. Saatu Vuokkiniemen kylän Timosen talosta. Poikkil. ; hamara vino.
  4. Tasataltta, jonka terä laskee molemmilta puolilta, jyrkempi lasku kaareva, pituus 64 mm. leveys teränsuusta 42 mm., paksuus 19 mm. , hamara hihottu. Saatu Vuokkiniemen Nekkolan talosta Tollonjoen rannalla.
  5. Tasataltta, Karjalan muotoa, Läpileikk. ; Pituus 111 mm., leveys 44 mm., paksuus 32mm. hamara hihottu. Saatu Vuokkiniemestä Tollonjoen varrelta Loikinan talosta. (vert. muuten n:roon 2.).
  6. Oikokirves, keskipaikoiltaan pulleva, vaajan-kaltainen, vinoteräinen; 99 mm. ptk., 37, (terän suusta 35 mm. leveä ja 26 1/2 mm. paksu. Löytty pellostä Tollonjoen Siikakosken rannalta Vuokkiniemessä. Läpil. ,
  7. Taltan tahi taskoimen teräpuoli, 50 mm. pitkä, 46 mm. leveä ja 31 mm. paksu. Läpileikkaus katkeamiskohdalta - näköinen. Saatu Vuokkiniemestä Tollonjoen rannalla olevasta Okahvein talosta.
  8. Tasataltta, 69 1/2 mm. pitkä, leveys terän suusta 25 mm.; paksuus 12 mm. Suippeva varteen päin aivan kaitaiseksi. Läpileikkaus - näköinen. Saatu Vuokkiniemen Orton talosta Tollonjoen rannalta.

2512.

- Vuokkiniemi. 9. Tasataltta, 103 mm. pitkä, 33 à 34 mm. leveä yliteensä ja paksuus 15 mm. Lämpileikkaus suorakaiteen muotoinen. Molemmat sivut yhtä tasaiset, hihohotu hamara särkynyt. Saatu Tollonjoen reunalta Vuokkiniemessä.
10. Kaksoistaltta, (kouru- ja tasataltta,) pituus 182 mm., leveys keskeltä 53 mm., kourupäästä 49 ja tasapäistä 38 mm. paksuus 33 mm. Poikkil. keskeltä olisi , 1. pullahtavan suorakaiteen näköinen. Terälle lasku, jotka ovat samalla puolella ja joista kouru alkaa melkein keskeltä varitta ovat hyvin loivat. Kourutaltpäästä terää nakuteltu pois ja poikkileikkaus siltä kohdalta -näköinen. Löydetty Paakonjärven viereiseltä. aholta Vuokkiniemen kylässä (vrt. kuv. 7 Juveliuksen yllämainitussa kertomuksessa).
11. Varsireijällä varustettu kirves, Pituus 120 mm. reiän kohdalta 42 1/2 mm. leveys, 38 1/2 mm. paksuus. Pahasti särjetty. Saatu Vuokkiniemen Tepposen talosta. (ktso muuten kuvaa 8 edellämainitussa Juveliuksen kertomuksessa).
12. Pieni kehdonanturanmuotoinen kuokka, 96 mm. pitkä, kannalta 41 mm. leveä, terältä taas 24 mm. leveä ja 29 mm. paksu. Kaventuu kannasta terään päin pian puoliksi. Lämpil. ; Saatu Pirttilahden kylästä, johon se kerrottiin Vuokkiniemestä tuoduksi.
13. Dikokirves, 98 mm. pitkä, terältään 37 mm. leveä, 23 mm. paksu. Poikkileikkaus soikea. Toisella syrjällä 4 selvästi näkyvää laskusärmää. Terää

2512.

Vuokkiniemi.

laskettu toiselta puolelta enemmän kuin toiselta. Vert. muutoin kuvaa 9 keräilijän kertomuksessa (M.M.Y:n aikak. X.) Saatu Vuonisen kylän Korkkosen talosta.

Pisto.

14. Oikokirveen terä, leveän nalkin muotoinen, 77 mm. pitkä, ylteensä 58 & 61 mm. leveä, kannasta 36 mm. paksu. Kaikki pinnat ovat suorat, niin että poikkileikkaus on suorakaiteen muotoinen. Hiottun pinnan vesi tehnyt epätasaiseksi. Löydetty Vuosman-joen rannalta Pistokylässä. Löydettyissä kuulunut olleen siinä "niinkuin kirveen varsi", joka kuitenkin oli hukkunut.
15. Oikokirveen?halaistu puulisko; toinen leveä pinta mykevämpi kuin toinen. Pituus 124 mm., leveys terän kohdalta 27 mm., paksuus halkeamakohtalla 31 mm. Saatu Malviaisen kylän Huotarintalosta.
16. Tasataltta, 83 mm. pitkä, terältä 41 mm. leveä, 11 mm. paksu. Leveät pinnat melkein tasaiset. Syrjät pyöristellyt ja varteen päin toisiaan lähestyvät; koko ase latuskainen. Saatu Suvannon kylän Iivanan talosta.
17. Tasataltta, alaspäin suippenevalla poikkileikkauksella, 158 mm. pitkä, terän suusta 43 mm. leveä, 27 1/2 mm. paksu. Leveämpi, myöhemmin kovasimena käytetty sivupinta on aivan tasainen. Terä laskee jyrkemmin leveältä puolelta. Löydetty Jukonojan varrelta Suvannon kylästä.
18. Keskiösa luultavasti kehdonanturanmuotoisesta kuokasta, 117 mm. pitkä, 46 1/2 mm. leveä, 39 mm paksu. Löydetty Kormusniemeltä, likeltä

U h u t .

2512.

U h u t.

Uhtuan kylää. Ehyimmältä kohdalta poikkileikkaus

19. Tasataltta, raakatekoinen, 100 mm. pitkä, 36 mm. leveä, 19 1/2 mm. paksu, Syrjistä on ainoastaan toinen vähän hiottu. Saatu Uhtuan Lamminpohjan kyläosasta Iivasen talosta.
20. Katkennut ja tasaisen pinnan suuntaan haljennut teräpuoli kehdonanturanmuotoisesta kuokasta. Pituus 126 mm., leveys 50 mm., paksuus 18 mm. Terän kohdalta kaaputettu. Saatu Kiekin Vassilein talosta Uhtuassa.
21. Litteän tasataltan teräpuoli, pituus 62 mm., leveys 49 1/2 mm., paksuus 12 1/2 mm. Saatu Uhtuan Likopään kyläosasta.
22. Paksu tasataltta, Karjalan muotoa, 185 mm. pitkä, 49 mm. leveä keskikohdalta, ja 44 mm. paksu. Keskipaikaltaan sekä terään että varteen (valok.9765.) päin hiukan kaventuva. Poikkileikkaus . Löydetty Kaklanniemeltä Uhtuan kylässä.
23. Lieriön muotoinen kivi, 51 mm. pitkä, vahvuus 12-14 mm. Paksumpaan päähän on kaivettu 22 mm. syvä onsi ja syrjään kuukna. Vert. muuten kuvaan 10 Juveliuksen monesti mainitussa kertomuksessa.
24. Paksu tasataltta, Karjalan muotoa, ylipäästä taittunut, 122 mm. pitkä, 50 mm. leveä, 35 mm. paksu, rikkuneeseen terään päin kapeneva. Poikkileikkaus alapuolelta hyvin mykevä. Saatu Enon suusta.
25. Kehdonanturan muotoinen kuokka, raaka tekoa,

2512.

U h u t.

terät pois murretut, 186 mm. pitkä, suurin leveys 56 mm., paksuus 54 mm. Poikkileikkaus

. Saatu Vaaraniemeltä Jyväälähdän kylästä.

26. Onsitaltta, hyvin latuskainen, Pituus 139 mm., leveys 41 mm., paksuus 18 mm. Poikkileikkaus murretun terän kohdalla . Saatu Jyväälähdän Riion talosta.

27. Leveä, kirveenmuotoinen tasataltta, 92 m. pitkä, toisesta päästä 41 mm. leveä, 21 1/2 mm. paksu. Ainoastaan terä huolellisesti hiottu. Toisessa syrjässä sahauksen jälkiä. Saatu Jyväälähdän kylän Waaraniemen puolelta.

28. Onsitaltan teräkatkelma, 51 mm. pitkä, leveys 53, teräsuusta 43 mm., 20 mm. paksu. Löydetty sydänmaan kankaalta lähellä Alajärven kylää.

29. Tasataltta, 71 mm. pitkä, terän suusta 31 mm. leveä ja varteen päin kapeneva, 12 1/2 mm. paksu, Alkuaan luultavasti ollut kaksoistaltta (onsi- ja tasa-), joka on sahattu halki. Löydetty Hautalammin joen varrelta kankaalta, likeltä Alajärven kylää.

30. Tasataltta, 78 mm. pitkä, 47 mm. leveä, 17 1/2 mm. paksu. päällispinta mykevä vähän särnäinen; saatu Tiksan kylästä.

31. Tasataltta, raakaa tekoa, haljennut niin, että yläpää on jäänyt terää paljon leveämmäksi, 105 mm. pitkä, noin 40 (terä 24) mm. leveä, 22 1/2 mm. paksu. Päällispinta hyvin mykevä. Saatu

2512.

U h u t.

Luusalmen kylästä, johon se sanottiin Vuokki -
niemestä tuoduksi.

32. Tasataltta, 66 1/2 mm. pitkä, 27 mm. leveä ,
12 mm. paksu. Alapinta tasainen, yläpinta myke-
vähärjainen, Poikkileikkaus kolmiomuotoinen .
Saatu Luusalmosta.

Tuoppajärvi

33. Lapion muotoinen kiviase, Lapa leveä, terä
viistoon pyörevä, laskut hyvin loivat. Toinen
puoli huolellisemmin muodostettu kuin toinen .
Varsi hoikka ja toinen olka leveämpi kuin toi-
nen. Pituus 154 mm., lavan leveys 76 mm. ,
paksuus pikkuista vaille 40 mm. Kats. kuvaan
11 usein mainitussa kertomuksessa. Löydetty
pientarelta Koivokanmaan Vaarakylässä.,pellolta.

34. Veitsi, norjalaista muotoa, jossa terä ja varsi
muodostavat tylsän kulman. Ktso kuvaa 12 mai-
nitussa kertomuksessa. Terän pituus 54 mm. ,
varren 62 mm., leveys mutkan kohdalta 32 mm.,
paksuus yhteensä 7 mm. Löydetty kangaspellolta
Valasjoen kylän tienoilta.

35. Tasataltta, latuskainen, vähän vinoteräinen ,
vartalon ylipuoli jotenkin rönstyinen, pituus
104 mm, leveys terältä 44 mm., paksuus 13 mm.
hiomaton alapuoli hiukan kouru. Löydetty Kana-
naisten kylästä järven rannalta.

Jyskyjärvi.

36. Oikokirves, 131 mm. pitkä, 57 mm. leveä, 30 mm.
paksu; huolellisesti hiottu ja hyvin säilynyt,
terälle päin hiukan kapeneva, muutoin tasale -
vyinen. Poikkileikkaus pitkänsoikea. Saatu
Jyskyjärven kylän Ontropan talosta.

2512.
Jyskyjärvi.

37. Kahtia haljennut yhteenliimattu tasataltta, Karjalan muotoa. 142 mm. pitkä, leveys joka paikasta 44 mm.; paksuus 32 mm. Poikkileikkaus korkea puolipyöreä. Saatu Jyskyjärven Oksentien talosta.
38. Tasataltta, 72 mm. pitkä, 40 mm. leveä ja 23 mm. paksu. Terän laskos kulunut hyvin jyrkäksi; yläpää tasainen Poikkileikkaus . Saatu Jyskyjärven Merkun talosta.
39. Tasataltta, Karjalan muotoa, 90 mm. pitkä, 35 m. leveä ja 25 mm. paksu. Poikkileikkaus ylöspäin suippeneva. Vrt. kuvaan 13 kertomuksessa. Saatu Jyskyjärven Jaakkolan talosta.
40. Kehdonanturan muotoisen kuokan terä, 122 mm. pitkä, 37 mm. leveä, 57 mm. paksu. Selkä korkea ja harjava. Saatu Jyskyjärven Hokin talosta.
41. Tasataltta, latuskainen, pitkäraitainen. Pituus 88 mm; leveys 32 mm., paksuus 13 mm. Poikkileikkaus litistetty soikio. Saatu Jyskyjärven Maksiman talosta.
42. Kirveen tapainen tasataltta, jonka terästä toinen puoli on lohennut pois. 117 mm. pitkä, 44 mm. leveä, 26 mm. paksu. Poikkileikkaus melkein suorakaide. Saatu Jyskyjärven Oksentien talosta.
43. Kehdonanturanmuotoinen kuokka, Alasivu tasainen paitsi mistä se on terälle laskettu. Toinen pää puolipyöreä, toinen latuskainen, Pituus 146 mm., leveys 39 1/2 mm. (terän puolelta kapeampi), paksuus 38 mm.
44. Raakatekoinen oikokirves, kahdessa palasessa, yhteensä 142 mm. pitkä; leveys teränsuusta 84 mm. paksuus 49 mm. Katso kuvaa 14 Juveliuksen mainitussa kirjoituksessa. Löydetty Kalmismaan viereisestä hietakuopasta Suopassalmen kylästä.

2512.

Jyskyjärvi.

45. Katkenneen kehdonanturanmuotoisen kuokan haljennut teränkatkelma. Pituus 87 mm., leveys 17 mm., paksuus 62 mm. Vertaa n:roon 40, jota tämä suuresti muistuttaa. Löydetty Suopassalmen kylän pellosta kuokkiessa.
46. Tasataltta, 58 mm. pitkä, 52 mm. teränsuusta leveä, 16 mm. paksu. Varsipää laskettu harjalle. Löydetty Suopassalmesta, joen rannalta.
47. Tuuran kärkipuoli, kolmisärmäinen. 86 mm. pitkä, 51 mm. leveä, ja 26 mm. paksu. Ktso kuvaa 15 Juveliuksen kirjoituksessa. Löydetty Tsassoinniemeltä Suopassalmesta.
48. Kiviaseen varsipuoli, jonka poikkileikkaus on särmäisesti soikea. 122 mm. pitkä, 50 mm. leveä, 26 mm. paksu. Saatu Suopassalmen kylän keskiavarista.
49. Onsitaltta, 165 1/2 m. pitkä, 47 mm. leveä, keskipaikoilta levenevä, kantaan päin melkein teräväksi kapeneva. 34 mm. paksu. Poikkileikkaus melkein puolipyöreä, terä taittunut. Ktso kuvaa 16 itse kertomuksessa. Saatu Suopassalmesta.
50. Kehdonanturanmuotoinen kuokka, toinen pää poissa. Alapinta on sisäänpäin kaareva, terää lähellä kumminkin terään päin laskettu. Selkä korkea. Pituus 120 1/2 mm., leveys 23 mm, korkeus 1. paksuus 30 mm. (Ktso kuvaa 17 painetussa kertomuksessa.) Saatu Suopassalmen Rivolaisen talosta.
51. Leveä oikokirves, raakaa tekoa. Toinen sivupinta tasainen, toinen mykevä. Pituus 138 mm. leveys 76 mm., paksuus 27 mm. Kapenee kantaan päin. Terän lasku tasaiselta puolelta jyrkempi. Saatu Suopassalmen Rivolaisen talosta.
52. Paksu tasataltta, puolinaista raakaa tekoa,

2512.
Jyskyjärvi.

129 1/2 mm. pitkä, 36 mm. leveä, 33 1/2 mm. paksu; toinen puoli tasainen ja jotenkin jyrkästi terälle laskettu, toinen puoli sekä pitkittäin että poikittain mykevä. Saatu Suopassalmen Koloisen talosta.

53. Tasataltta, 97 1/2 mm. pitkä, 40 mm. leveä, 16 mm. paksu. Poikkileikkaus melkein suorakaide, jonka syrjät ovat kolmitahkoiset. Saatu samasta talosta kuin edellinenkin.

54. Tasataltta, 102 mm. pitkä, 44 mm. leveä, 16 1/2 mm. paksu. Toinen pinta loiva terään päin. Molemmat päät vähän särjetyt, terän suussa lyhyt tahkopinta. Saatu Suopassalmesta Ollikaisen talosta.

55. Onsitaltta, keskeneräinen, 71 mm. pitkä, 26 mm. leveä, 17 1/2 mm. paksu. Yläpää teräväksi kapeneva; toisessa syrjässä sahauksen jälkiä. Saatu Artemjeffin talosta Suopassalmessa.

56. Kivinalkki, Pituus 106 mm., leveys ja vahvuus 38 mm. Saatu Suopassalmesta.

Paanajärvi. 57. Taltantapainen kirves, lattenlainen, 110 mm., pitkä, terästä 44 mm. leveä, 19 mm. paksu. Yläpää litteä ja haljennut. Saatu Paanajärven Lukinan talosta.

58. Kivinalkki, jonka toinen sivu mykevämpi kuin toinen, Pituus 96 mm., Terän leveys 29 mm. muun varren 31-33 mm. Paksuus 32 mm. Läpileikkaus melkein neliönmuotoinen. Saatu Paanajärven Lukinan talosta.

59. Kehdonanturanmuotoinen kuokka, alapinta jotenkin tasainen. Päällispinta ei ole harjalla vaan tasaiseksi laskettu. sivupinnat ainoastaan

2512.
Paanajärvi.

vähän muodostetut ylä- ja alapinta naarmuiset; pituus 166 mm. leveys 47 mm., terästä 31 mm., korkeus 1. paksuus 56 mm. Poikkileikkaus nelikulmainen. (Ktso kuva 18 Juveliuksen kertomuksessa.)

60. Latiska tasataltta, jonka terä on taittunut pois, toinen sivu tasainen ja aivan sileä, toinen pulleampi. Pituus 131 1/2 mm., leveys 47 mm. paksuus 14 1/2 mm. Saatu Paanajärven Vasken talosta.

Ponkama

61. Kirveen muotoinen tasataltta, hyvin leveä ja lattea. Pituus 130 mm., leveys 79, terältä 71 paksuus 16 1/2 mm. Löydetty metsästä Usmanalan kylän tienoilta.

62. Tasalevyinen oikokirves, terän lasku tasaisemmalta puolelta jyrkempi. Pituus 187 1/2 mm., leveys 67 mm. ja 60 mm. terän suusta, paksuus 36 1/2 mm. Poikkileikkaus melkein suorakaide. (vrt. Aspelin, Muinaisjään. Suomen suvun asunaloilta 1, kuv. 20). Löydetty pellolta Usmanalan kylästä.

63. Tasataltta, 122 mm. pitkä, 47 1/2 mm. leveä ja 17 mm. paksu. Poikkileikkaus suorakaide, jonka syrjät ovat pyöristetyt, hamara hiotta, terä särjetty. (vrt. kuva 19 Juveliuksen kertomuksessa). Löydetty pirtin luota Usmankosken niskalta.

64. Epäiltävä kiviesine, puikon tapainen, 117 1/2 mm. ptk., 23 mm. lev., 16 mm. pks.; löytöpaikka tuntematon; kauvan säilytetty Kontokin kylässä "ukontaltan" nimellä noitakaluna.

Akonlaks

65. Tasataltta, 0,082 p., 0,044 l. ja 0,018 p., himatusta lipusta nähden Akonlahesta saatu.

Suomussalmi.

66. Tasa-
seksi hiottu latuskainen kivi, jonka kumpäänkin laitaan on kaiverrettu neliskulmaisen vyönsolituksen kaava. Varustettu samallaisella nimilipulla kuin edellinen ja (A.O.Heikelin)muistoonpanolla "Juvelius 23/II 88".

2512.
Venäjän Karjala 67-9. Jousenvarsi, koristamattomilla luusiloilla varustettu, jousenrattaat ja irtonainen ratas samallaisista. Mahtoivat seurata luettelemattomina edellistä kivikalustoa. Vrt. S.M.Y:n pöytäk. 1887 23/11.

70. Kirves ?

2513

Lyseel. Otto Laur. Roeringin kokoelma
Aunuksen läänistä S.M.Y. 23/11 1887.

A. Kivikauden esineitä.

- Luvajärvi. 1. Kehdonanturanmuotoinen yksiteräinen kuokka, sinisen harmaata kiveä, 231 1/2 mm. ptk., 62 mm. lv., 58 1/2 mm. pks., poikkil. Saatu Luvajärveltä, kylän Arkangelin puoleiselta osalta; löytänyt Homma Laamanen pellosta kesällä 1885.
- Kiimaisjärvi. 2. Saman muotoinen kuokka, 179 1/2 mm. ptk., 37 1/2 mm. lv., 48 mm. korkea l. paksu; löyd. metsästä. Poikkil. .
- Nokeus 3. Vaillinaisesti ^{hiottu} tasataltta, 109 mm. ptk., 48 1/2 mm. leveä, 24 mm. pks., poikkil. suorakaide. Saatu Nokeukselta Anuksen puolella olevasta talosta, jossa se oli kauvan ollut.
4. Teräkatkelma, kolmisärmäisestä kehdonanturan muotoisesta kuokasta, 101 mm. ptk. 41 mm. lv., 37 mm. pks. Saatu taikuri ukolta, joka asui Arkangelin puolella.
5. Paksu kantaan ohennettu kapee tasataltta, 168 1/2 mm. ptk., 44 mm. lv. 36 mm. pks.,